

Det rörliga friluftslivets avfallsproblem i Skärgårdshavets nationalpark

Skärgårdsnämnden 26.08.2024 § 22
616/00.04.00/2024

Beredare

Skärgårdsutvecklare Maria Leppäkari, tfn 040 525 8995
fornamn.efternamn@pargas.fi

Pargas stads klimat- och miljöprogram godkändes av fullmäktige 27.2.2023. Programmet är i kraft åren 2023–2035. Med stöd av den främjas hållbar utveckling och uppnåendet av klimat- och miljömålen i vår stad. Den 29.8.2024 firas Östersjödagen. Skärgårdsnämnden vill uppmärksamma utmaningarna med avfallshanteringen som ökar i samband med antalet friluftsbesökare i Skärgårdshavets nationalpark.

Forststyrelsen förvaltar Skärgårdshavets nationalpark, som är belägen i biosfärområdets kärnområde. Nationalparker inrättas genom lag på statens marker. Forststyrelsen främjar en hållbar utveckling i området, särskilt vad gäller rekreation och turism. Nationalparkerna är också avsedda för rekreation, på naturvårdens villkor. Att vi rör på oss och vistas ute i naturen har hälsofrämjande effekter. Enligt kommunallagen är främjandet av invånarnas välfärd en av kommunens viktigaste uppgifter. En kommuninvånare som mår bra och har en god funktionsförmåga är en viktig resurs för kommunen. Därför ska kommunen rikta hälso- och välfärdsfrämjande åtgärder på människors boendemiljö, trafik, småbarnspedagogik, skolor, arbetsplatser, fritidsintressen. För Pargas stad inbegriper detta även friluftsliv i Skärgårdshavets nationalpark.

Forststyrelsens Naturtjänster sköter statens alla skyddsområden och även de privata skyddsområden där det finns ett avtal med markägaren. Med skötsel av ett skyddsområde avses verksamheten som myndigheten som ansvarar för skötseln och förvaltningen av området bedriver.

Skärgårdshavets biosfärområde inrättades år 1994 och består av Skärgårdshavets nationalpark och de åboländska skärgårdsområden som tillhör Pargas stad och Kimitoöns kommun. I år firar Biosfärområdet 30 år. Biosfärområdets styrgrupp ansvarar för planering och förverkligande av verksamhet i samband med biosfärområdet. Styrgruppens medlemmar består av representanter från ansvarsområdet för miljö och naturtillgångar inom Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland, Pargas stad, Kimitoöns kommun, Forststyrelsen, Åbo Akademi och Åbo Universitet.

Forststyrelsen har år 2023 blivit medlem av Visit Finlands program Sustainable Travel Finland, som främjar hållbar turism i Finland. Det inbegriper bl.a. främjandet av möjligheterna att resa till objekten med allmänna kommunikationsmedel och utsläppsnålt; att förlänga besöken i turismområdet; verka som ett gott exempel i miljöfrågor samt att möjliggöra för besökarna att handla miljövänligt och uppmuntra till det. Forststyrelsen har i samarbete med Pargas stad bl.a. utvecklat gästhamnar i yttre skärgården med finansiering genom EU:s Central Baltic projekt (2018-2020). Då var målet att förbättra konstruktioner, tjänster och naturskydd i fokus.

Forststyrelsens representant presenterar deras arbete med hållbar turism i Skärgårdshavets nationalpark med skärskild fokus på frågor gällande avfallshantering.

Kompletterande material	Pargas stads klimat- och miljöprogram 2023-2035 Principer för hållbar naturturism i nationalparkerna, i naturområdena och i de historiska objekten samt i världsarvsobjekten
Föredragande	Skärgårdsutvecklare Maria Leppäkari, tfn 040 525 8995 fornamn.efternamn@pargas.fi
Beslutsförslag	Skärgårdsnämnden tar del av Forststyrelsens presentation och betonar vikten av att i samarbete med flera aktörer främja hållbara lösningar, stöda och pröva fram nya innovationer samt hållbara arbetssätt för skärgårdshavets väl, boendet i skärgården och hållbara ekosystem.
Beslut	Förslaget godkändes. Mikael Nordström, handläggningsdirektör vid Forststyrelsens naturtjänster berättade om avfallshanteringen i Finlands nationalparker och speciellt Skärgårdshavets nationalpark. Mikael belyste utmaningarna med toalettavfallet och behovet av utveckling av lösningar och vikten av samarbete mellan olika aktörer i området. Forststyrelsen uppdaterar toalettavfallsprinciperna för alla 41 nationalparker under år 2025.
Delgivning	Stadsstyrelsen, ledande miljövårdsinspektören, samhällsingenjören _____